

λοπν. (Γορτυν.) *Ποῖο εἶν' ἐκεῖνο δὲ παιδί πού 'βγαλε τῇ μάννας του τὰ 'ένια* (τὸ ἀδράχτι καὶ ἡ ρόκα) Νάξ. ('Απύρανθ.) || "Ἀσμ.

"Αγιε Νικόλα τῶμ Μυρῶμ με τὰ παρὰ τὰ γέν-νια, σὰν ἀνιβαίν-νον δὰ παν-νιά, νὰ μοῦ τοὺς ἔσης ἔν-νοια Μεγίστ.

'Σ σὴν χαμαιλέτεν ἔλεθα, τὰ γένᾱ μ' ἀλευρῶθαν (χαμαιλέτεν=χειρόμυλον) Πόντ. (Χαλδ.)

'Α' τὴ βόλη κατεβαίνω καὶ 'ς τὴ Βενεθιά πααίνω, πάω ν' ἀοράσω χτένια, 'ιατὶ μ' ἐφάσαι τὰ 'ένια ('Α' τὴ βόλη=ἀπὸ τὴν Πόλην, τὴν Κωνσταντινούπολιν) Νάξ. ('Απύρανθ.)

"Εμβα, πειρασμέ, 'ς τὸ χτένι | κόψε τὸ μισό του 'ένι ἔμβα, πειρασμέ, 'ς τ' ἀνδί του | κ' ἔβγαλε τὴν ἀκοήτ-του Κάρπ. — Ποιήμ.

Μοῦ φαίνεται τὸν βλέπω πού ἀκκουμποῦσε σὲ μιὰν ἐτιὰ καὶ τὸ φεγγάρι ὥστόσο 'ς τὰ γένια τὰ ἱερὰ λαμποκοποῦσε Δ.Σολωμ. 209.

Μακρὰ τὰ γένια του, ἄσπρα σὰ χιόνι, τὰ παίρνει ὁ ἄνεμος, σκόρπια τ' ἀπλώνει 'Α.Βαλαωρ., "Εργα 2,97. Συνών. γενειάδα, μούσι.

2) Μία θρίξ τοῦ πώγωνος Πόντ. ("Οφ. Τραπ.): "Ερροῦ-ξεν ἓνα γένιν ἄς σὰ γένᾱ σ' (ἔπεσε μία τρίχα ἀπὸ τὰ γένια σου) "Οφ. 3) Τὸ τρίχωμα ἐν εἶδει γενείου εἰς τὴν κάτω σιαγόνα τοῦ τράγου ἢ τῆς αἰγὸς σύνθη. καὶ Τσακων. (Πραστ.): Τὸ γέν' τοῦ γιδιοῦ Στερελλ. (Αἰτωλ.) 'Η γίδα με τὸ μεγάλο γένι Πελοπν. (Μεσσ.) Τὰ 'έν-νια τῆς κασίκας Κάρπ. ("Ελυμπ.) Τὰ γένια τὰ γιδεῖ ἐβρέταῖ (τὰ γένια τῆς γίδας ἐβράχησαν) Πραστ. || "Ἀσμ.

Σεῖσε, Κουρνέ, τὸ γένι σου νὰ παίξουν τὰ κουδούνια (Κουρνός=ὄνομα τράγου) Κρήτ. Συνών. μούσι.

Β) Μεταφ. 1) Τὸ φυτὸν ἀψίνθιον τὸ δεινρῶδες (*artemisia arborescens*), τῆς οἰκογ. τῶν συνθέτων (*compositae*) Κύπρ.: Τὰ γένια τοῦ γέρου μέσ' 'ς τὴν κουμανταρκὰ καθαρίζουσι τὸ γαῖμαν τοῦ ἀθ-θρώπου (κουμανταρκὰ=εἶδος οἴνου ὡς ἡ μαυροδάφνη). 'Η σημ. καὶ εἰς Μητροφάν., 'Ιατροσοφικ., σ. 166, 168 (ἔκδ. 1849). Συνών. ἀψιθιά 1. 2) Τὸ φυτὸν ἄνηθον τὸ βαρύοσμον (*anethum graveolens*), τῆς οἰκογ. τῶν σκιαδοφόρων (*umbelliferae*), τῆς τάξ. τῶν σκιαδανθῶν (*umbelliflorae*) Πόντ. (Τραπ.) 3) Τὸ φυτὸν μάραθον τὸ κοινὸν (*foeniculum vulgare*), τῆς οἰκογ. τῶν σκιαδοφόρων (*umbelliferae*), τῆς τάξ. τῶν σκιαδανθῶν (*umbelliflorae*) αὐτόθ. 4) Τὸ φυτὸν ἀδιάντον τὸ κοινὸν ἢ ἀδιάντον ἢ κόμη τῆς Ἀφροδίτης ἢ ἀδιάντον τὸ καλλίτριχον (*adiantum capillus Veneris*), τῆς τάξ. τῶν περιδωδῶν (*filicales*) Σίφν. Συνών. μαλλόχορτο, πηγαδόχορτο, πολυτρίχι, σκορπίδι, σκορπιδόχορτο. 5) Ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ λαγοῦ τὰ γένια τὸ φυτὸν τραγοπόγων ὁ μεῖζων (*tragopogon majus*), τῆς οἰκογ. τῶν συνθέτων (*compositae*), τῆς τάξ. τῶν καμπανουλωδῶν (*campanulales*) Ζάκ. Πελοπν. (Μεσσ.) — Λεξ. Γενναδ. 963. Συνών. λαγογένι, λαγόχορτο. 6) Ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ γέρου τὰ γέν-νια πιθανῶς τὸ φυτὸν ἐπίθυμον τὸ κοινὸν (*cuscuta epithymum*), τῆς οἰκογ. τῶν περιαλλοκαυλωδῶν (*convolvulaceae*), τῆς τάξ. τῶν σωληνανθῶν (*tubiflorae*) Μεγίστ. 7) Ὑπὸ τὸν τύπ. τοῦ παππᾶ τὰ γένια τὸ καλλωπιστικὸν φυτὸν ρουσσελία ἢ βρουλλοειδῆς (*russelia juncea*) τῆς οἰκογ. τῶν σκροφουλαριδῶν (*scrophylariaceae*), ἔχουσα μακροὺς βλαστοὺς νηματοειδεῖς κατανεύοντας ἢ κρεμαστοὺς Ἀντίπ. Παξ. Συνών. κοράλλι. 8) Εἶδος βρύων ἀναπτυσσομένων ἐπὶ τῆς βορείας ὑγρᾶς ἐπιφανείας τῶν λίθων, «ὁ λειχὴν ὁ ἐπὶ τῶν πετρῶν», βλ. Διοσκορ., ("Ἰλ. ἱατρ.

4,53), Θεσσ. (Δομοκ.) 6) Τὰ τριχοειδῆ ριζίδια τῶν παραρρίζων τῶν δένδρων Ἄνδρ. (Κόρθ.) Σῦρ. Τῆν. ('Ιστέρν.) — Π.Γεννάδ., 'Ελλην. Γεωργ. 1, 504 Δ.Αἰνιάν., Μεταξοσκωληκοτρ., 24: Κόψε τὸ γένι νὰ γενιάση βαθειὰ ἢ συκιά Σῦρ. Θέλ'ρι ξερρίζουμα τὰ γένια ἀπὸ τοῦ χουράφ' Κόρθ. 10) Τὸ ριζικὸν σύστημα τῶν βολβοειδῶν (κρομμύου, πράσου, σκορόδου) Θεσσ. (Δομοκ.) Θήρ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Γορτυν. Καρδαμ. Κοπαν. Ξηροκ. Παππούλ. Πύλ.) Πόντ. ("Οφ.) Σῦρ.: Κάτω κάτω 'ς τὴν γεφαλὴ τοῦ κρομμυδιοῦ εἶναι τὰ 'ένια Ἀπύρανθ. || Αἰνίγμ. Τοῦ παπποῦ μ' τὰ γένᾱ 'ς σὴν-ι-γῇ θαμμένα (τὸ πράσον) "Οφ. Τοῦ παππούλη μου τὰ γένια μέσ' 'ς τὸ χῶμα εἶναι χωσμένα (τὸ κρόμμυον) Καρδαμ. Τὸ αἰνίγμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἄλλαχ. 11) Ὑπὸ τὸν τύπ. τ' αἰ Βασιλίου τὰ γένια εἶδος γλυκύσματος, τὸ ὁποῖον παρασκευάζεται κατὰ τὴν παραμονὴν τῆς πρώτης τοῦ ἔτους ἐκ ριζιδίων κόκκων σίτου, ὑγρανθέντων ἐπὶ μιὰν ἐβδομάδα Κύπρ. Μεγίστ. 12) Αἱ βελονοειδεῖς ἀποφύσεις τῆς κεφαλῆς τοῦ στάχους τῶν σιτηρῶν, ὁ ἄθῆρ "Ηπ. ('Ιωάνν.) Πελοπν. ("Ηλ. Ξηροκ.): Αἰνίγμ. "Εχω ἓνα βατέρα πῶχει τὰ γένια 'ς τὴν κορφὴ (ὁ στάχος) Ξηροκ. 13) Ὁ θύσανος τοῦ σπάδικος τοῦ ἀραβοσίτου Ἀθῆν. Ἀλόνν. Ζάκ. (Μαχαιρᾶδ.) "Ηπ. ("Αγναντ.) Κρήτ. (Κίσ. Κυδων. Σέλιν.) Μακεδ. (Λιτόχ. Χαλκιδ.) Πελοπν. ("Ηλ. Λεῦκτρ. Ὀλυμπ. Τριφυλ.) Σάμ. Στερελλ. (Λαφύστ. Χαιρών.) Τοῦ καλαμποῦζ' εἶγι γιὰ κόψ'μου, ἄμα ξιραθῇ τοῦ γέν' Ἀλόνν. Τὰ γένια τ'ς ρόκας Μακεδ. Βράζαγι κὶ τὰ γένια ἀπ' τοῦ καλαμποῦζ' Λιτόχ. Ἄν δὲ μπουρῆς νὰ κατονρήης, βράσι γένια ἀπὸ καλαμποῦζ' κὶ πιε Χαλκιδ. Στρίβαμι τσιγάρ' μὴ τοῦ γέν' Λαφύστ. Συνών. μετὰ ξι, μυστάκια, φούντα. 14) Ὁ χνοὺς ἐπὶ τοῦ στελέχους τῆς ρίζης τοῦ καρποῦ τῆς μελιτζάνας (*solanum melangena*), τῆς οἰκογ. τῶν σολανιδῶν (*solanaceae*), τῆς τάξ. τῶν σωληνανθῶν (*tubiflorae*). 15) Οἱ κατὰ τὸν θερισμὸν τοῦ ἀγροῦ ἀφινόμενοι στάχυες εἴτε ἐκ προθέσεως ἕνεκα προλήψεως εἴτε κατὰ τύχην Πελοπν. (Βούρβουρ. Κλειτορ.): Τ' ἀφεντικοῦ τὰ γένια Βούρβουρ. Τοῦ ζευγολάτη τὰ γένια Κλειτορ. 16) Αἱ πλοκαμοειδεῖς ἀποφύσεις ἐκ τῶν χειλέων τῆς τρίγλης καὶ ἄλλων τινῶν ἰχθύων, τὰ κοινῶς λεγόμενα μυστάκια Ἐρεῖκ. — Λεξ. Βυζ.: Ἐβγάλαμε συναγρίδες καὶ ἓνα σαργοπαπᾶ με γένια Ἐρεῖκ. Πβ. τὸ παρ' Ἀθην. 324f «τρίγλαν γενεᾶ-τιν». 17) Τὸ ἰνώδες μέρος τοῦ πέπονος εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται οἱ σπόροι Ἀθῆν. Πειρ.: Μετὰ τὰ γένια μοῦ φερες νὰ φάω πεπόνι; Τὰ γένια με τοὺς σπόρους τοῦ πεπονιοῦ δῶσ' τα 'ς τίς κόττες. 18) Τὰ εἰς τὸν λαιμὸν τοῦ ἀλέκτορος κρεμάμενα κάλλαια Κάρπ. ("Ελυμπ.) Κύθν.: Τὰ γένια τοῦ πετεινοῦ Κύθν. Ἐν-νια τοῦ πετεινοῦ Ἐλυμπ. Συνών. λειρί. 19) Ὁ λωβὸς τοῦ ὠτὸς Πόντ. ('Αμισ.): Τ' ὠτοῦ τὸ γέν'. 20) Μικραὶ λωρίδες χάρτου, κρεμάμεναι ἀπὸ τὰ τρία νήματα τοῦ χαρταετοῦ, τὰ ὁποῖα συνδέονται μετὰ τοῦ νήματος τοῦ χρησιμοποιουμένου διὰ τὴν ἀνύψωσιν αὐτοῦ Μακεδ. (Νιγρίτ.): Τὰ γένια τοῦ παμποριοῦ (τοῦ χαρταετοῦ).

'Η λ. καὶ ὡς τοπων. ὑπὸ τοὺς τύπ. Γένι Ἰκαρ. Γέν' Λευκ. Στρατῇ Γένια Πελοπν. (Τριφυλ.)

γενιά ἢ, γενεά λόγ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κοτύωρ. Οἶν.) γεν-νεά Σύμ. γενιά κοιν. καὶ Καππ. ('Αραβάν. Γούρτον.) γεν-νιά Κάρπ. Κῶς (Πυλ.) Λέρ. Μεγίστ. Πάτμ. Ρόδ. Τῆλ. γινιά κοιν. βορ. ἰδιωμ. γενέα Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) "Ηπ. (Χιμάρ.) Κύθηρ. Μέγαρ. Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) γενέ Κρήτ. 'ενιά Ἰκαρ. Νάξ. ('Απύρανθ.) 'εν-νιά Κάρπ. Κάσ. 'ενέα Πόντ. ("Ιμερ. Χαλδ.) γενία Καλαβρ. (Βουνὶ Γαλλικ. Μπόβ.) Κορσ. γερία Τσακων. (Μέλαν. Πραστ.) κενέα Πόντ. ("Ιμερ. Λιβερ. Τραπ. Χαλδ.) Πληθ.

γενέας τά, Πόντ. (Κερασ. Τραπ.) 'ενίας Πόντ. (Ίμερ. Χαλδ.)

Τὸ Βυζαντ. οὐσ. γενιά, δ ἐκ τοῦ ἀρχ. γενεά. Πβ. Μαχαιρ. 1, 150 (ἐκδ. R. Dawkins) «ὁ ἀμειράλης δὲν ἦτον πολλὰ ἀπὸς μεγάλην γενιάν». Ὁ τύπ. γενεά εἶναι Βυζαντ. Πβ. Χρον. Μορ. Η στ. 7365 (ἐκδ. Schmitt) «ἄνθρωπον μέγαν φρόνιμον κι ἀπὸ ὑψηλὴν γενεάν» καὶ Διγεν. Ἀκρίτ. τ. 2 στ. 137 (ἐκδ. Π. Καλονάρ., σ. 135) «ἡμεῖς γὰρ εὐρισκόμεθα ἀπὸ γενεᾶς μεγάλης» | ὁ πατήρ μας ἦτον ἐκ τῶν Δουκάδων τὴν μερέαν καὶ τὴν γενεάν». Ὁ τύπ. γενία εἶναι ἐπίσης Βυζαντ. Πβ. Μαχαιρ. 1, 234 (ἐκδ. R. Dawkins) «ξεύρετε ὅτι εἶναι ἀπὸς μεγάλην γενίαν τῶν Καταλάνων». Διὰ τὸν τύπ. γενε βλ. Γ. Χατζιδ., ΜΝΕ 1, 344, 346 καὶ διὰ τὸν τύπ. γενέας τά, βλ. Ἀ. Παπαδόπ., Γραμμ. Ποντ. διαλ., 44. Διὰ τὸν τύπ. γενεά βλ. Ἀ. Παπαδόπ., Ἀρχ. Πόντ. 12 (1946), 9.

1) Τὸ σύνολον τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ αὐτὸ γένος, τῶν καταγομένων ἀπὸ κοινοῦ γενάρχου, τὸ γένος κοιν. καὶ Καλαβρ. (Μπόβ.) Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Ὁφ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) Τσακων. (Πραστ.): Εἶναι ὅλοι μιὰ γενιά. Εἴμαστε ἀπὸ τὴν ἴδια γενιά. Βαστάει ἀπὸ μεγάλη γενιά. Τιμᾶ-ντροσιάζει τὴ γενιά του κοιν. Ἀν τύχη ἔνα ἀντρόγενο νὰ μὴν ἔχη παιδιά, ὁ ἄντρας παίρνει ἔνα σερινὸ ἀπὸ τὴ γενιά τὴ δική του Πελοπν. (Κορών.) Εὐτὸς εἶναι μ-πὸ ψηλὴν γεν-νιά Κῶς Νὰ πάρουν οἱ διαόλοι τὸ ἔνος τῆς ἐνιάς σου Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐς σέβεται τὴν γεν-νεά της Σύμ. Ἐκάλεσε μόνο τὴ γενιά του. Πελοπν. (Γορτυν.) Ὁλη ἡ γενιά του Μπόβ. Ἐρι νοιάζου ἀπὸ τὰ ματερι σι τὰ γενία (ὁμοιάζει πρὸς τὴν γενιάν, τὸ γένος τῆς μητρός του) Πραστ. Ψηλὴ γενιά (ἀρχοντικὸν γένος) Κρήτ. Νὰ ἵτονε κι ἀπὸ γενε; αὐτόθ. Ἀς ἐμόν τὴν γενεάν ἐνι Κερασ. Ἀς ἔναν γενεάν εἴμεσ (ἀπὸ μίαν γενεάν, ἀπὸ τὸ ἴδιον γένος εἴμεθα) Χαλδ. Ἀς ἐμέτερο τὴ γενεά κάνεινάν κλέφτε 'κ' εἴχαμεν Ὁφ. Τραπ. Ἐέρ'ς τί γενιά τ' κιαρατᾶ εἴρι (τ' κιαρατᾶ=τοῦ κερατᾶ) Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἀφοῦ μέσ' 'ς τὴν γενιά σου 'ἐν ἔδης κάενα Λευτέρην, εἵντα λοῆς τῶν εἴφαλές τον ἔτσι; Κύπρ. Ἐβαλεν τὴν γενιάν τοὺς γαάρους 'ς τὸν μεπελᾶν τῶν 'ς τὰ βάσανα (ἐκ παραμυθ.) αὐτόθ. Ἐνας ἀπὸ τὴ γενιά τῶν Λάμπωνε, ἄμα εἶδε τ'ς Ἀνεράιδες, ἔτρεξε κ' ἐπῆγε 'ς ἐκείνους (ἐκ παραμυθ.) Ζάκ. Ὁλοι ὡς τὴ ρίζα τῆς γενιᾶς ξεψύχησαν 'ς τὸ παλαμάρι Ἀ.Καρκαβ., Λόγ. πλώρ., 3. || Φρ. Καταραμένη γενιά (ἀρά ἐπὶ διεστραμμένων ἀνθρώπων). Πβ. Π.Δ. (Δευτερον. 32, 5) «γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη». Εἶναι γενιά τοῦ διαβόλου (συνών. τῇ προηγούμενῃ) πολλαχ. Τὸ καλό μας 'ς τὴν γεν-νιά μας (εὐχή) Μεγίστ. Τά 'χ' γινιά (τὰ ἔχει ἐκ κληρονομίας) Θεσσ. (Τρίκερ.) Εἶναι 'πὸς γενιάς (ὀφείλεται εἰς κληρονομικότητα) Κύπρ. Γενεὰ τῶν γενεῶν μας (διαδοχικῶς) αὐτόθ. Γενεά πρὸς γενεά (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἡπ. (Χιμάρ.) Γενιά πρὸς γενιά (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πβ. Π.Δ. (Ψαλμ. 105 (106) 31) «εἰς γενεάν καὶ γενεάν ἕως τοῦ αἰῶνος» καὶ Π.Δ. (Ἐξοδ. 17, 16) «ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεάς». Δὲ μ' γλ' τῶν δράκου γινιά νὰ 'χ'ς (ἐπὶ τοῦ μὴ δυναμένου νὰ ἀποφύγῃ τι προσγιγνόμενον ἐναντίον του) Τῆν. Συνών. φρ. Δὲ γλυτῶνεις δράκου ρίζα νὰ 'χῃς. Ἀτοῦ, μωρὴ γενιά (πρὸς δῆλωσιν ἐπιμονῆς) Χίος || Παροιμ. Ὁλ' οἱ γύφτοι μιὰ γενιά (ἐπὶ συγγενῶν ἢ ὁμοφύλων, οἵτινες πρὸς ἀλλήλους μὲν παραβαλλόμενοι φαίνονται διάφοροι τὸ ἦθος, συλλήβδην δὲ κρινόμενοι θεωροῦνται πάντες οἱ αὐτοί, συνήθως πονηροὶ ἢ ὅταν, ἐνὸς ἀδικήσαντος, ἀδιακρίτως ἐπιρρίπτεται ἢ εὐθύνῃ εἰς πάντας τοὺς συγγενεῖς ἢ ὁμοεθνεῖς των). Ὁλ' οἱ σκύλλοι μιὰ γενιά (συνών. τῇ προηγούμενῃ) κοιν. Εἶδ' ὁ γύφτος τὴ γενιά του | κι ἀναγάλλιασ' ἡ καρδιά του (ἐπὶ τοῦ ἀσμένως ἀναστρεφομένου μετὰ τῶν ὁμοίων του)

πολλαχ. Γενιά γενιά καὶ φάρα φάρα (γένος γένους διαφέρει) Κεφαλλ. Κέρκ. Ἐχει κι ὁ κόρακας γεν-νιάν κ' ἡ ἀχελώνη γένια (ἐπὶ ἀσῆμου προσώπου) Κάρπ. Ὁ φτωχὸς γενιά δὲν ἔχει, | μόνο γένια καὶ μουστάκια (δὲν δίδεται σημασία εἰς τὴν καταγωγὴν τοῦ πτωχοῦ) Κεφαλλ. Ἡ φάρα πάει ἀπὸ γενιάς ὡσὰν τὸ βασιλίκι (τὰ προτερήματα ἢ τὰ ἐλαττώματα εἶναι κληρονομικά) Θήρ. (Οἶα). Ἀπὸ γενιάς πάει τὸ βασιλίκι (τὰ ἀξιώματα εἶναι κληρονομικά) Κρήτ. Ἀσπρος στύλ-λος, μαῦρος στύλ-λος, ὅλ' οἱ στύλ-λοι μιὰ γενιά (ἐπὶ ἀνθρώπων οἱ ὅποιοι κρινόμενοι συλλήβδην θεωροῦνται ὅμοιοι ὡς πρὸς τὸν χαρακτήρα) Χίος (Πισπιλ.) Ὁλ' οἱ χοῖροι μιὰ γενιά κ' ἔχουν τὸ γουρούνι μπάρμπα (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Ἰ.Βενιζέλ., Παροιμ., 192, 215 || Ἀσμ.

Ἀ μ' ἀρωτᾷς γιὰ τὴν ἐνιά, τὸ σόι τοῦ κιοιουρῶ μου, πρῶτο γεφάρι τοῦ χωριοῦ ἦτονε ὁ παπποῦς μου Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Καὶ πῶς νὰ τὸ διμήσωμε αὐτόνε τὸ γουδάρο, πού 'ν' ἀπὸ ψηλὴν γενιά κι ἀπὸ μεγάλο σόι; Πελοπν. (Κάμπος Λακων.)

Κ' εἶσαι κι ἀπὸ ψηλὴν γεν-νιά κι ἀρκονδαναθρεμ-μένος Τῆλ.

Ἀπὸ ποιά γενιά κρατιέσαι | τσαὶ μοῦ σιεῖσαι καὶ λυγιεῖσαι; Ἴος

Ἐν ἐργωνίνδζω νὰ σοῦ πῶ 'πὸ ποῦ 'ναι ἡ ἐν-νιά σου, πού 'σαι σὰμ μῆλο κόκ-κινο μέσα 'ς τ' ἀρκονδικὰ σου

Κάρπ. (Ἐλυμπ.) Συνών. γενιακό, γέννα 6, ράτσα, σειριά, σειρολόγι, φάρα. 3) Οἱ ἐκ μητρὸς πρόγονοι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς τοῦ πατρὸς, οἵτινες καλοῦνται σόι (δ. ἰδ.) Κρήτ. 2) Ἡ εὐγενὴς καταγωγὴ, τὸ εὐκλεὲς γένος κοιν. καὶ Πόντ. (Ίμερ. κ.ά.): Ἐπῆρε γυναῖκα-ἄντρα ἀπὸ γενιά κοιν.

Ἀν εἴρι ἀπὸς γινιά ἡ κουπέλα, νὰ δ' ἄρ'ς Στερελλ. (Ἀχυρ.) || Φρ. Εἶν' ἀπὸ γενιά κοιν. Γενεάν ἔν' (εἶναι ἀπὸ καλὴν οἰκογένειαν) Ἴμερ. Συνών. φρ. Εἶναι ἀπὸ αἷμα-καταγωγὴ, ἀπὸ σόι, ἀπὸ σειριά, ἀπὸ ράτσα. Γενιά καὶ χουλιάρι (ἐπὶ τοῦ οὐδὲν πράττοντος καὶ καυχωμένου ἐπὶ καταγωγῇ) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) || Γνωμ. Ὁλα τὰ 'χει ὁ κοπελιάρης μας, εἶναι κι ἀπὸ γενιά (πρὸς ἐπίρρωσιν τῆς σημασίας τῶν προσόντων προστίθεται καὶ ἡ εὐγενὴς καταγωγὴ) Θήρ.

Γενιὰν γύρευκε, ἔννοια μὲν ἔδης (ἡ καταγωγὴ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν τοῦ χαρακτῆρος τοῦ ἀτόμου) Κύπρ. Πβ. Ὁμ. Ζ 211 «ταῦτοίς τοι γενεῆς τε καὶ αἵματος εὐχομαι εἶναι» καὶ Στοβ. Γ, 80 «ἐξ εὐγενῶν γενεά». Ἀπὸς γεν-νιάς ἀούραζε, τὰ σύμ-παντὰ σου δῖε (δῖε=δίδε' μὴ φείδου δαπανῶν προκειμένου νὰ ἀποκτήσῃς φίλον ἐξ εὐγενοῦς οἴκου) Μεγίστ. Σὰδ δὲν εἶσ' ἀπὸ ἐν-νιά, πῶς θὰ σοῦ πρέπ' ἡ ἀρχοντιά; (ἐπὶ νεοπλούτου ἐξ ἀσῆμου γένους) Κάρπ. Κάσ. Γυναῖκα πᾶρε ἀπὸ γενε καὶ σκυλλὶ ἀπὸ μητᾶτο (ἡ εὐγένεια τῆς καταγωγῆς τῆς γυναικὸς παρέχει ἐγγύησιν ἐπιτυχίας εἰς τὸν γάμον, ἡ δὲ προέλευσις τοῦ σκύλλου ἐκ ποιμενικῆς μάνδρας ἀποτελεῖ ἐγγύησιν διὰ τὴν ἀξίαν αὐτοῦ πρὸς φύλαξιν τοῦ ποιμνίου) Κρήτ.

Ἀθ-θροπον ἀπὸ γεν-νιά νγαὶ σκύλ-λο' πὸ τὴν μάντρα (συνών. τῷ προηγούμενῳ) Κῶς (Πυλ.) Τὸ γνωμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἀλλαχ. Ἀπὸ σειρία γουρούνι ἀγόραζε τσ' ἀπὸ γενιά γυ-ναῖκα (συνών. τῷ προηγούμενῳ) Πελοπν. (Καρδαμ. Σαηδόν.) Λάχανο ἀπὸ κοπρέα κι ἄθροπο ἀπὸ γενεά (συνών. τῷ προηγούμενῳ) Κύθηρ. || Ἀσμ.

Τὸ λένε ὅλ' οἱ-ῖ-ἄρχοδες, κατέχομέ δο κι ὅλοι, ἄθροπος νὰ 'ν' ἀπὸ γενιά καὶ νὰ 'ναι κι ἀπὸ σόι Κρήτ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Ἀδρας σὰν ἔν' ἀπὸ γενε κ' εἶναι καὶ παλληκάρι ὅ,τι κι ἂν ἔχῃς ξόδευε, φίλο νὰ τόνε κάμῃς. αὐτόθ.

Θέλει τὴν καστανομαλ-λοῦν καὶ γατανοφρυδοῦσαν,
ἔθελε νά 'ναι 'πὺ γενιᾶς καὶ παινεμένη ρίζα
Κύπρ.

Πρὶν ἐνρεῦκαμ 'πὺ γενιᾶν, τῶρα γυρεύκουμ πῶθει,
μὰ πῶθει νοῦν τζαὶ στόχασην πάλε γενιᾶν γυρεύκει
(πῶθει=πὺ ἔχει) αὐτόθ.

Ὁ ὕπνος ἐδιαλάλησε μικρὰ παιδιὰ νὰ παίρνη,
τὰ θέλει νά 'ναι ὁμορφα νά 'ναι καὶ χαϊδεμένα,
νά 'ναι κι ἀπὸ ψηλὴ γενιά κι ἀπὸ καθάριο αἷμα
(βαρυκάλ.) Ψαρ. 3) Ἡ σχέσις τῆς συγγενείας, ἡ συγγένεια
Ζάκ. Θράκ. (Αὐδὴμ.) Λέσβ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μεγίστ. Μῆλ. Πε-
λοπν. (Καλάβρυτ.) Πόντ. (Οἶν.) Ρόδ. Σίφν. Σκόπ.—Ν.Πολίτ.,
'Εκλογ., 94, 132: Μὲ τὸν Κώστα δὲν ἔχω γενιά Καλάβρυτ.
Τὶ γινιά ἔχ' οὐ πατέρας τ' μὴ τ' μάννα μ'; Σκόπ. Χάθ'ε' ἡ
γινιά μας Λέσβ. "Εχουμε γεν-νιᾶν Μεγίστ. || Φρ. Ἀφέντης
μου κι ἀφέντης του ἄκρα γενιά (ἐπὶ μακρινῆς συγγενείας)
'Αμοργ. || Γνωμ. Ψόφ'σι τοῦ βόδ' μας, πάει ἡ γινιά μας (ἐπὶ
ἐκείνων οἵτινες διακόπτουν ἢ χαλαρώνουν τὰς μεταξὺ των
σχέσεις ἕνεκα θανάτου τοῦ συνδέοντος αὐτοὺς προσώπου, τοῦ
θανάτου ἐνὸς τῶν συζύγων μετὰ τοῦ ὁποίου εἶχον συγγέ-
νειαν) Αὐδὴμ. || Ἄσμ.

Καλῶς ἦρθ' ἡ ξαδέρφη μου, μὰ 'γὼ δὲ σὲ γνωρίζω
καὶ ποῦθεν εἶν' ὁ τόπος σου καὶ ποῦθεν ἡ γενιά μας;
Ν.Πολίτ., ἐνθ' ἄν., 94. Συνών. δικολογιά, δικοσύνη,
συγγένεια. β) Ἡ συναναστροφή, ἡ φιλικὴ σχέσις Πελοπν.
(Δημητσάν.): Τώρα πὺ μᾶς ἐχρειάσθης, μᾶς κάνεις γενιά.
4) Ὁ συγγενὴς πολλαχ. καὶ Τσακων. (Πραστ.): Εἴμαστε
μὲ τὸ Δημήτρη γενιά Ἄνδρ. Εἴμαστε γενέα Μέγαρ.
Γεν-νεὰ μέτ-τε (εἴμεθα συγγενεῖς) Σύμ. Κουντ'νὴ-μακρ'νὴ
γενιά Θράκ. (Πύργ.) Οἱ γινιές μας (οἱ συγγενεῖς μας) Σάμ.
"Εμε γενιά μὲ τὸ Νικόλα (εἴμεθα συγγενεῖς) Πραστ.
Τί κάν-νεις γεν-νιά; (προσφώνησις πρὸς συγγενῆ) Ρόδ.
Τί χαμπάρια γινιά; Λέσβ. Σ'βάθ'σι μι, γινιά (συγχώρη-
σέ με, συγγενῇ μου) αὐτόθ. "Ερθαν οἱ γινιές μου νὰ μὲ
ἰδοῦν "Ηπ. "Εν' γινιά, δὲ βαίρουνδι (εἶναι συγγενεῖς, δὲν
δύνανται νὰ ὑπανδρευθοῦν μεταξὺ των) Στερελλ. (Ἵπιάτ.)
Δὲ γίριτι ἡ γάμους, γιατί εἶρι γινιά Θράκ. (Μάδυτ.) Εἴμα-
στι γινιά μὴ τὸν Γιάνν', ἡ πατέρας τ' κ' ἡ μάννα μ' πρῶτα
ἀξιδέρφια Σκόπ. "Οποιοι ἔχ' γιουρέδ'κο λ'νὰρ' παίρν' τὰ
κορίτσια πὺ-ῖ-εἶναι γινιές τ' καὶ τὰ παγαῖν' 'ς τὸ χωράφ'
νὰ βγάν'νε σκ'λλιά (γιουρέδ'κο=εὐρωστον, σκ'λλιά=σκουλ-
λιά, δέματα λίνου) Θράκ. (Μέτρ.) Σάντιλα ἐποῖκες μ' ἀέκα,
ἄλλον 'ς σὰ 'μέτρα νὰ μὴ ἔρκεσαι ἄλλου γενέα κ' εἴμεστε
(ὅπως μοῦ ἔκαμες ἔτσι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, νὰ μὴν ἔλθης πλέον
εἰς τὸ σπίτι μας· δὲν εἴμεθα πλέον συγγενεῖς) Πόντ. (Οἶν.) ||
Φρ. Εἶναι μὲ τὸ βασιλιά γενιά (ἐπὶ τοῦ διαθέτοντος δύναμιν
καὶ ἐπιβολήν, ἐπὶ ἰσχυροῦ, εὐτυχοῦς). Εἶναι μὲ τὸν κατῇ
γενιά (συνών. τῇ προηγουμένῃ) πολλαχ. || Παροιμ. Πάου
νὰ ρουτήσ' τῇ γινιά μ' κι χάνου τ' βρουξινειά μ' (ἐπὶ τοῦ
ἀποτυγχάνοντος, ὅταν βασισθῇ εἰς γνώμην ἄλλου) Θράκ.
(Αὐδὴμ.) Τὸ δένδρο μὲ τὰ κλωνιά του κι ὁ ἄθ-θροπος μὲ
τῇ γεν-νιά του (τοῦ μὲν δένδρου κόσμος εἶναι οἱ κλώνοι, τοῦ
δὲ ἀνθρώπου οἱ στενοὶ συγγενεῖς του) Κάρπ. Ὁ λύκος τῇ
γενιά του κυνηγάει (ὁ κακὸς τοὺς συγγενεῖς του πρῶτους
κακοποιεῖ) Πελοπν. (Ἀρκαδ.) Ὁ βουρκόλακας ἀπ' τῇ γε-
νιά του τρώει (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Ἰ.Βενιζέλ., Παροιμ.²,
179, 33. Ἡ παροιμ. ἐν παραλλαγαῖς καὶ ἄλλαχ. || Γνωμ.
'Ἡ σ'μπέθιρους δὲν εἶρι γινιά, μὰ κι τ' ἄβγὸ δὲν εἶρι προυσ-
φαί (ὁ ἐξ ἀγχιστείας συγγενὴς δὲν εἶναι εἰς ἴσην μοῖραν μὲ
τὸν ἐξ αἵματος, ὅπως δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ προσφάγιον
τὸ ἄβγόν) Στερελλ. (Αἰτωλ.) || Ἄσμ.

Ἐσύ 'σαι τὸ τσυνῶνι τσ' ἐγὼ ἡ τσυνῶνιά,
δὲν κάνει νὰ παρθοῦμε, γιατί' εἴμαστε γενιά
Σκῦρ.

"Αν τὸρ ρωτήσ' ἡ γειτονιά, | ἄς πῇ πὺς εἴμαστε γενιά
Κύπρ. 5) Τὸ σύνολον ἀνθρώπων τῆς αὐτῆς περίπου ἡλικίας,
οἱ ὅποιοι ἔζησαν ἢ ἔδρασαν κατὰ τὴν αὐτὴν χρονικὴν περίοδον
καὶ τοὺς ὁποίους διαδέχονται ἄλλοι ἐξ αὐτῶν γεγονότες καὶ
οὕτω καθ' ἐξῆς λόγ. σύνθηθ.: Ἡ νέα γενιά. Ἡ γενιά μας εἶδε
δύο πολέμους. Ἡ γενιά τοῦ εἰκοσιένα. Ἡ γενιά τοῦ σα-
ράντα. Ἡ γενιά τοῦ μεσοπόλεμου (ἡ γενιά ἡ μεταξὺ τῶν
δύο παγκοσμίων πολέμων) || Ποίημ.

Σκέλεθρο χαλασμένο

ἄμετρες εἶδες γινιές νὰ λάμπουν, νὰ γεράσουν

Ἀ.Βαλαωρ., Ἔργα 2, 245. 6) Χρονικὴ περίοδος ἀντιστοι-
χοῦσα πρὸς τὴν ζωὴν μιᾶς γενεᾶς, τὸ τρίτον περίπου τοῦ
αἰῶνος κοιν. Φρ. Τὸν πέρασε γενεὴς δεκατέσσερες (ἐπὶ τοῦ
δεινῶς κατονειδίσαντός τινα, συνήθως αὐτὸν τὸν ἴδιον καὶ
τοὺς προγόνους του) κοιν. Ἡ φρ. ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς
ρήσεως Κ.Δ. (Ματθ. 1, 17) «πᾶσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Ἀβραάμ
ἕως Δαυὶδ γενεαὶ δεκατέσσαρες». "Εγιναν γινιές δεκατέσσε-
ρες (ἐπὶ τῶν ἐλθόντων εἰς ἔχθραν). Γενεὴς γενεῶν (ἐπὶ παμ-
παλαίων πραγμάτων ἢ ἐπὶ πλήθους ἢ ἐπὶ δεινῶν ὕβρεων)
πολλαχ. πβ. Κ.Δ. (Λουκ. 1, 50) «καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γε-
νεὰς καὶ γενεὰς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν» καὶ Π.Δ. ("Εξοδ. 17,
16) «ἀπὸ γενεῶν εἰς γενεὰς» καὶ Π.Δ. (Ψαλμ. 105 (106) 31)
«εἰς γενεὰν καὶ γενεὰν ἕως τοῦ αἰῶνος». Παίρνει 'πὺ ἐφτά
γεν-νιές (ἔχει βαθείας τὰς ρίζας τῆς κληρονομικότητος) Ρόδ.
Πβ. Π.Δ. (Ἐπιστ. Ἱερ. 2) «χρόνον μακρὸν, ἕως γενεῶν ἐπτὰ».
Γινιές δεκατέσσερες, φαμίλιες δεκαπέντε (ἐπὶ ἀπωτάτης
συγγενείας) Κεφαλλ. Ἐφτά 'ενιές βαστᾶ ἡ ἀμαρτία (ἐπὶ
μακρᾶς διαρκείας) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Τὸ καλὸν τσαὶ τὸ κα-
κὸν 'ς τίς ἐφτά γεν-νιές σπᾶ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Με-
γίστ. Θυμᾶται γενεὴς δεκατέσσερες (ἐπὶ τοῦ ἔχοντος ἰσχυ-
ρὰν μνήμην) Ἴος Σίκιν. Ἐφτά 'ενιές ξέρει καὶ θυμᾶται
(συνών.τῇ προηγουμένῃ) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Γενεὴς δεκατέσσε-
ρες (ἐπὶ τοῦ βεβαίου, τοῦ μὴ ἐπιδεχομένου ἀναβολῆς) Κρήτ.
(Σφακ.) 7) Εἶδος, ποιότης, κατηγορία Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ.
Τραπ. Σάντ. Χαλδ.) Χίος (Καρδάμ.): Δύο γενεὰς ἀπίδια
ἔγκα (δύο εἶδη ἀπιδιῶν ἔφερα) Χαλδ. Δέκα 'ενεὰς φαγεῖας
(δέκα εἰδῶν φαγητὰ) αὐτόθ. Ἀς ὅλα τὰ 'ενεὰς ἔσαν 'ς σὸ
τραπέζ' (ἀπὸ ὅλα τὰ εἶδη ἦσαν εἰς τὴν τράπεζαν) Ἱμερ. Δύο
γενεὰς φαγεῖν (δύο εἶδη φαγητοῦ) Τραπ. Τὸ παννὶν ἀβοῦτο
ἀτόσον ἐπλυνά καὶ δύο γενεὰς κ' ἐγέντον Κερασ. Ἡ γνώμ'
ἀτ' δύο γενεὰς κ' ἐγέντον αὐτόθ. Ἀδελφοσύνας γενεάν ἀγα-
πῶ σε (σὲ ἀγαπῶ ὡς ἀδελφὸν ἢ ἀδελφὴν) Σάντ. Τὰ δεντρά
εἶν' ἕναν κενεάν (τὰ δέντρα εἶναι τοῦ αὐτοῦ ὕψους) Χαλδ. ||
Ἄσμ.

Κορ'τσόπον δωδεκάχρονον, ἐγὼ δεκαεννέα

τὰ πόια μου ἐξάμωσαν, ἔρθαν ἕναν κενεάν

(ἔρθαν ἕναν κενεάν=εὐρέθημεν ἴσοι τὸ ἀνάστημα)

Ἱμερ.

Ἀκόμαν ἄσπρα κ' ἐλέρωσες, κόκκινα κ' ἀπεχλίσες

καὶ τῇ τουρουντσή τὴν πογιὰν δὺ 'ενεὰς κ' ἐποῖκες

(ἀπεχλίσες=ἔκαμες νὰ χάσουν τὸ χρῶμα, πογιὰ=βαφή,
μπογιὰ, τουρουντσή=πορτοκαλιά) Ἱμερ. Διὰ τὴν σημ. πβ.
καὶ Πλάτ., Φίληβ. 66 Β «τὸ σύμμετρον καὶ καλὸν καὶ τὸ
τέλειον καὶ ἱκανὸν καὶ πάνθ' ὁπόσα τῆς γενεᾶς αὐ ταύτης
ἐστίν» Ψευδοδωρόθ., 342 (Λαογρ. 6 (1917), 355) «ἔκαμεν
ἕναν πλάτανον μεγάλον ὀλόχρυσον καὶ ἔκαμε καὶ πᾶσα γε-
νεὰς ποῦλλι καὶ ἐβαλέν τα ἀπάνω» καὶ Ἱατροσόφ. 16ου αἱ.
(Ἀθηνᾶ 43 (1931), 162) «νὰ γένῃ νὰ γράφῃς οἷας γενεὰς
γράμματα θέλεις».

